

Sjötrafik (Utrikes och inrikes trafik med fartyg)

2010

TK0802

Innehåll

0	Allmänna uppgifter	2
0.1	Ämnesområde	2
0.2	Statistikområde	2
0.3	SOS-klassificering	2
0.4	Statistikansvarig	2
0.5	Statistikproducent	2
0.6	Uppgiftsskyldighet	2
0.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	2
0.8	Gallringsföreskrifter	3
0.9	EU-reglering	3
0.10	Syfte och historik	3
0.11	Statistikanvändning	3
0.12	Uppläggning och genomförande	3
0.13	Internationell rapportering	4
0.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
1	Översikt	5
1.1	Observationsstorheter	5
1.2	Statistiska målstorheter	5
1.3	Utfloden: statistik och mikrodata	5
1.4	Dokumentation och metadata	5
2	Uppgiftsinsamling	6
2.1	Ram och ramförfarande	6
2.2	Urvalsförfarande	6
2.3	Mätinstrument	6
2.4	Insamlingsförfarande	6
2.5	Databeredning	7
3	Statistisk bearbetning och redovisning	8
3.1	Skattningar: antaganden och beräkningsformler	8
3.2	Redovisningsförfaranden	8
4	Slutliga observationsregister	9
4.1	Produktionsversioner	9
4.2	Arkiveringsversioner	9
4.3	Erfarenheter från senaste undersökningsomgången	9

0 Allmänna uppgifter

0.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Transporter och kommunikationer

0.2 Statistikområde

Statistikområde: Sjöfart

0.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

0.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Trafikanalys

Postadress: Sveavägen 90, 113 59 Stockholm

Besöksadress: Sveavägen 90, 113 59 Stockholm

Kontaktperson: Jan Östlund

Telefon: 010-414 42 24

Telefax: 010-414 42 10

E-post: fornamn.efternamn@trafa.se

0.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån (SCB), RM/ET

Postadress: 701 89 Örebro

Besöksadress: Klostergatan 23

Kontaktperson: Margareta Södergren

Telefon: 19-17 63 02

Telefax: 019-17 65 69

E-post: fornamn.efternamn@scb.se

0.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (2001: 99), förordningen om den officiella statistiken (2001:100) och Statens institut för kommunikationsanalys föreskrifter (SIKAFS 2008:3). Den 1 mars 2012 träder nya föreskrifter (TRAFAFS 2012:2) i kraft.

0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen

(2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

0.8 Gallringsföreskrifter

Trafikanalys är registeransvarig myndighet och ansvarar för gallring och arkivering av materialet.

0.9 EU-reglering

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/42/EG av den 6 maj 2009 om förändring av statistik över gods- och passagerarbefordran till sjöss gäller för alla medlemsstater från och med maj 2009. Detta direktiv ersätter direktiv 95/64/EG.

0.10 Syfte och historik

Syftet med undersökningen är att belysa utrikes och inrikes transporter med fartyg vad gäller såväl transporterade varor som passagerare. Historisk statistik över godshantering i svenska hamnar och lastageplatser finns digitaliserad och publicerad på SCB:s webbplats: http://www.scb.se/Pages/List___257373.aspx. Före år 1960 genomfördes statistiska undersökningar om sjötrafik av Kommerskollegium och därefter av SCB respektive Statens institut för kommunikationsanalys. Sedan april 2010 producerar SCB uppgifterna på uppdrag av Trafikanalys. Från och med 1996 har statistiken anpassats till EU-direktiv.

0.11 Statistikanvändning

Statistiken används som underlag för transportpolitiska beslut. Användarna är samhällsplanerare på lokal, regional och riksnivå. Vid trafik- och miljöplanering utgör sjötransporter viktiga inslag i samhällsdebatten. För övrigt används statistiken av bland annat transportnäringens branschorganisationer, Sjöfartsverket, högskolor och universitet.

0.12 Uppläggning och genomförande

Statistiken omfattar fartygs-, varu- och passagerartrafiken i svenska hamnar och lastageplatser. Undersökningens objekt är "havsgående fartyg som anlöper svenska hamnar för lossning och/eller lastning". Sedan EU-anpassningen har samtliga uppgifter till statistiken samlats in kvartalsvis från svenska hamnar och lastageplatser. Uppgifterna lämnas vanligen per fartygsanlöp. Undersökningen genomförs som en totalundersökning av hamnar avseende fartyg och omfattar följande moment i kronologisk ordning:

- Samtliga svenska hamnar och lastageplatser – rampopulation
- Konstruktion av enkät

- Utsändning av enkäter (blankett eller elektronisk enkät)
- Insamling. Rapportering till SCB sker kvartalsvis
- Brev och telefonpåminnelser
- Avregistrering, kontroll av adresser och dyl.
- Kodning av blanketter
- Dataregistrering av blanketter samt inläsning av elektroniska enkäter
- Granskning, validitetskontroller
- Rättning av materialet
- Eventuell återkontakt med uppgiftslämnare
- Framställning av tabeller
- Utvärdering och analys av resultaten
- Nyhetsmeddelande
- Statistisk rapport

0.13 Internationell rapportering

Enligt EU-direktiv ska resultat från undersökningen lämnas till Eurostat inom fem månader från slutet av observationsperioden för de uppgifter som lämnas kvartalsvis och inom åtta månader för de uppgifter som lämnas årligen.

0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Undersökningen följer EU-direktiv 2009/42/EG.

1 Översikt

1.1 Observationsstorheter

Undersökningens objekt är havsgående fartyg, med en bruttodräktighet om 20 och däröver, som anlöper svenska hamnar och lastageplatser för att lossa/lasta gods eller för att låta passagerare gå i land/gå ombord. Med detta avses fartyg som seglar till havs samt fartyg som fraktar gods på Väneren och Mälaren, men däremot inte fartyg som endast seglar på övriga inre vattenvägar eller i nära anslutning till skyddade vatten samt inom områden som omfattas av hamnföreskrifter.

1.2 Statistiska målstorheter

Statistiken belyser fartygs-, varu- och passagerartransporter i svenska hamnar och lastageplatser. De viktigaste variablerna är transporterad godsmängd, antal fartyg, container med och utan last samt passagerare. Uppdelningar görs bland annat efter inrikes/utrikes fart och varugrupp.

1.3 Utflöden: statistik och mikrodata

Statistiken publiceras som kvartals- och årsstatistik på Trafikanalys webbplats: www.trafa.se. och på SCB:s webbplats www.scb.se. Tidigare undersökningar om utrikes och inrikes trafik med fartyg finns publicerade i SCB:s serie Statistiska meddelanden, serie T 45 och TK 45 samt i SCB:s Statistisk Årsbok. Vissa uppgifter återfinns också i Eurostats publikationer.

1.4 Dokumentation och metadata

Undersökningen har dokumenterats i tre olika former, vilka beskriver olika aspekter på statistiken, *kvaliteten*, *framtagningen* och *det detaljerade innehållet*. Den första formen av dokumentation som beskriver kvaliteten redovisas i "Beskrivning av statistiken". Statistikens framtagning beskrivs i SCBDOK, som är denna dokumentation. Vidare redogörs för statistikens detaljerade innehåll i metadatasystemet Metaplus. All dokumentation finns att hämta SCB:s webbplats:

www.scb.se/Pages/ProductDocumentations____19099.aspx

2 Uppgiftsinsamling

2.1 Ram och ramförfarande

Som ram används SCB:s totalförteckning över svenska hamnar och lastageplatser.

2.2 Urvalsförfarande

Undersökningen är en **totalundersökning** av samtliga Sveriges hamnar och lastageplatser. Rapporteringen avser "havsgående fartyg" med en bruttodräktighet om 20 och däröver och som anlöper hamnen för att lossa/lasta gods eller för att låta passagerare gå iland/gå ombord. Uppgifterna samlas in kvartalsvis.

2.3 Mätinstrument

Följande varianter av mätinstrument finns:

Blanketter för redovisning av ankommande/avgående fartyg. Uppgifterna redovisas per anlop. Används av små hamnar och lastageplatser.

Excelapplikation för registrering av uppgifter hos hamnen. Uppgifterna levereras till SCB via e-post. Används av ett antal medelstora hamnar.

Textfiler, i ett format bestämt av SCB, tas ut från hamnarnas egna datasystem, levereras via e-post. Används av ett antal medelstora hamnar.

2.4 Insamlingsförfarande

Utskick av enkäter, system för elektronisk rapportering m.m. sker en gång per år cirka två veckor före undersökningsårets början. Insamling av uppgifter sker kvartalsvis.

Uppgiftslämnarna uppmanas att återsända enkäten inom 9 dagar efter respektive kvartals utgång. Cirka en vecka därefter skickas en skriftlig påminnelse ut om enkäten ej skickats in. Efter ytterligare cirka en vecka skickas påminnelse två ut. Därefter sker telefonpåminnelser.

Uppgiftskälla:	Kontaktvägar:
Hamnar och lastageplatser som redovisar via blanketter.	Utsändning av blanketter och vägledning till uppgiftlämnaren samt kodförteckningar. Mottagande av blanketter. Avprickning av redovisande hamnar.
Hamnar och lastageplatser som redovisar med hjälp av SCB:s Excelapplikation.	Utsändning av SCB:s Excelapplikation och handledning till denna samt kodförteckningar. Mottagande av Excelfiler via e-post. Avprickning av redovisande hamnar.

Hamnar som redovisar elektroniskt med uttag av textfiler från egna datasystem.	Utsändning av kodförteckningar samt information om önskad struktur på textfiler. Mottagande av textfiler via e-post. Avprickning av redovisande hamnar.
--	---

2.5 Databeredning

Kodning av inkomna blanketter:

Flagg skall kodas om uppgifterna angivits med klartext.

Ankom närmast från skall kodas till *hamn/kustområdeskod* då uppgiften angivits med klartext.

Avgick närmast till skall kodas till *hamn/kustområdeskod* då uppgiften angivits med klartext.

Fartygstyp skall kodas då uppgiften redovisats som "Övrigt fartyg".

Om *varuslag* angivits, skall uppgiften kodas till *varukod*.

Om *avgångshamn eller kustområde* angivits skall uppgiften kodas till *hamn/kustområdeskod*.

Om *destinationshamn eller kustområde* angivits i klartext skall uppgiften kodas till *hamn/kustområdeskod*.

3 Statistisk bearbetning och redovisning

3.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler

Se Trafikanalys Statistik 2011:8 Sjötrafik 2010.

3.2 Redovisningsförfaranden

Redovisning av undersökningen görs i form av en statistikrapport, som publiceras på Trafikanalys webbplats. Uppgifterna publiceras även i form av Pressmeddelande på Trafikanalys webbplats i samband med publiceringen av rapporten.

I den statistiska rapporten redovisas resultaten från undersökningen i ett antal tabeller och diagram. I tabellerna redovisas bland annat transporterad godsmängd fördelad efter utrikes och inrikes fart, varugrupper, lasttyper samt geografiska områden.

Statistiken översänds även till EU för att presenteras i deras publikationer. Uppgifterna skickas via eDAMIS - WebbApplication (eWA).

Publicering av 2010 års undersökning företogs enligt följande;

Kvartal 1	juni 2010
Kvartal 2	september 2010
Kvartal 3	januari 2011
Kvartal 4	mars 2011
Årsuppgifter 2010	maj 2011

Se även avsnitt 1.3

4 Slutliga observationsregister

4.1 Produktionsversioner

I det här dokumentet (SCBDOK) har framtagningen av nedanstående slutliga observationsregister beskrivits.

Register	Trafik med fartyg
Registervariant	Trafik med fartyg
Registerversion	2010

Fortsatt dokumentation, av registrens detaljerade innehåll, finns på SCB:s webbplats. Där beskrivs alla variabler och värdemängder m.m.

Dokumentationen hittar du här: <https://www.h2.scb.se/metadata> . Klicka dig fram med hjälp av namnen på Register, Registervariant och Registerversion som är angivna i ovanstående tabell.

4.2 Arkiveringsversioner

Samma som produktionsversionerna.

4.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången

För färjor i linjetrafik har ibland uppgifter om gods och antal passagerare redovisats aggregerat på ett anlop men avsett samtliga anlop på aktuellt kvartal och färjelinje. Felregistreringar av månad och datum för ett fartygs anlop förekommer i viss utsträckning. Vidare kan t.ex. fartygsanlop från föregående år och som inte registrerats och rapporterats tidigare till SCB ingå i denna undersökningsomgång.